

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/11/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817211649
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3817211649.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu: S. banka K., a.s., so sídlom D. XX, T., P.: XX XXX XXX, proti žalovanému: R. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XC, S., o zaplatenie X.XXX,XX eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku X. súdu S. č.k. 14Csp/127/2017-228 zo dňa 12. októbra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti II. a III. **p o t v r d z u j e.**

Žalovaný **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie vo výroku I. napadnutého rozsudku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 573,55 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, vo výroku II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku III. žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.158,65 eur s úrokom vo výške 28% ročne zo žalovanej sumy od 05.07.2017 do zaplatenia. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 03.12.2012 uzavreli strany sporu Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb podľa § 708 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka, obsahom ktorej bolo zriadenie osobného účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Dňa 12.08.2013 strany sporu uzatvorili Zmluvu o povolenom prečerpaní na účte s tým, že žalobca zriadil žalovanému povolené prečerpanie do výšky limitu 230,- eur. Žiadosťou zo dňa 10.01.2014 žalovaný požiadal o zmenu požadovanej výšky limitu povoleného prečerpania na sumu 590,- eur. Žalovaný prekročoval limit povoleného prečerpania, čím zmluvu porušoval a žalobca podľa čl. 8.9 Všeobecných obchodných podmienok dňa 02.03.2015 znížil limit povoleného prečerpania na 0 eur. Podľa výpočtov súdu bol na účte žalovaného ku dňu 02.03.2015 stav - 573,55 eur. Súd prvej inštancie zistený skutkový stav právne posúdil podľa § 708 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, § 710 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že predmetná zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 03.12.2012 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto na vzťah medzi žalobcom a žalovaným aplikoval ustanovenia tzv. spotrebiteľského práva. Žalobca v žalobe odvodzoval svoj nárok od uzavretej zmluvy o bežnom účte (§ 708 Obchodného zákonníka) v spojení s porušením zmluvných povinností žalovaného, mať na účte dostatok finančných prostriedkov. Mal preukázané, že medzi stranami sporu bolo dojednané povolenie prečerpania finančných prostriedkov na účte, a to najprv v sume 230,- eur a následne na sumu 590,- eur, ktorý limit povoleného prečerpania bol ku dňu 02.03.2015 znížený na sumu 0 eur s tým, že k tomuto dátumu bol na účte žalovaného záporný zostatok v sume 573,55 eur. Do povoleného prečerpania sa žalovaný dostal v rámci limitu, avšak porušoval svoje povinnosti tým, že riadne nesplácal povolené

prečerpanie. Nárok na zaplatenie 573,55 eur považoval za dôvodný, nakoľko ide o nárok na vrátenie sumy povoleného prečerpania, v ktorej časti žalobe vyhovel.

2. V prevyšujúcej sume 573,55 eur, ktorá suma nemôže predstavovať plnenie z nepovoleného prečerpania, žalobu nepovažoval za dôvodnú. Vychádzajúc z čl. 3.8 Všeobecných obchodných podmienok žalobcu, účinných od 01.03.2015, bolo povinnosťou žalovaného ako klienta, mať na bežnom účte dostatok peňažných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky v zmysle Sadzobníka a akýchkoľvek ďalších finančných záväzkov voči banke. Z výpisov z účtu vyplynulo, že žalovaný mal záporný stav na účte prevyšujúci sumu 573,55 eur už dňa 04.03.2015, keď mu bol účtovaný poplatok za upomienku 15 eur. Podľa čl. 3.12 Všeobecných obchodných podmienok žalobcu, účinných od 01.03.2015, ktoré upravujú nepovolené prečerpanie účtu vyplýva, že toto nepovolené prečerpanie je zmluvné dojednanie. Súd prvej inštancie zastával názor, že nemohlo ísť o obojstranne dohodnuté plnenie, keďže možnosť prekračovať bežný účet klienta stanovil výlučne žalobca ako banka. Nejde ani o individuálne zmluvné dojednanie, pretože žalovaný nepochybne nemal možnosť obsah ovplyvniť. Banke uvedený režim dovoľuje bez vôle majiteľa účtu poskytovať mu aj nedojednané prekročenie finančného stavu na účte, a to aj po dlhší čas. Banka v takomto stave, keď na účte nie sú žiadne finančné prostriedky, si zabezpečuje právo na úroky a rôzne poplatky, ktoré následne ďalej úročí úrokom 28% tak, ako je to pri povolenom prečerpaní, teda zmluvne dojednanom prečerpaní finančných prostriedkov. Vyslovil, že uvedená praktika banky nemôže požívať právnu ochranu, pretože je výrazne v neprospech spotrebiteľa a zabezpečuje len záujmy banky. Uzavrel, že konštrukcia nepovoleného prečerpania tak ako ju formuluje žalobca vo svojich Všeobecných obchodných podmienkach je v rozpore s § 710 Obchodného zákonníka.

3. Proti tomu rozsudku, v rozsahu zamietnutej časti žaloby a súvisiaceho výroku o trovách konania, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval za nesprávny, nakoľko vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Uviedol, že znenie VOP o nepovolenom prečerpaní takmer doslovne kopíruje zákonnú úpravu, keďže ide o inštitút prekročenia v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Ako vyplýva z úvodných zmluvných ustanovení, zmluva bola uzatvorená v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka, upravujúcimi zmluvu o bežnom účte. Podľa § 710 Obchodného zákonníka, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkaz na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočňovaní týchto platieb zmluvou o úvere. V zmysle § 711 Obchodného zákonníka za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte. Prekročením sa v zmysle § 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania. Nepovolené prečerpanie je prekročením v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a ako vyplýva z uvedeného, dotknuté ustanovenie bodu 3.12 VOP iba reflektuje ustanovenia relevantných právnych predpisov upravujúcich vedenie bežného účtu bankou a vzájomné vzťahy zmluvných strán zo zmluvy o bežnom účte. Zastával názor, že na základe argumentov súdu, je zrejmé, že súd nesprávne nazerá na nepovolené prečerpanie, nakoľko ho neposudzuje ako prekročenie v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z.. K zamietnutiu úroku 28% uviedol, že tento úrok uplatňuje z titulu prekročenia. Samotný zákon s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený, počítá. Uviedol, že zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí obsahovať ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z, postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Uviedol, že zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a v pobočkách, je jeho povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch splnená, preto zamietnutie jeho nároku je nedôvodné. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/4/2018 zo dňa 27.03.2018.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej zamietajúcej výrokovej časti II. a III. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť, nakoľko je v týchto výrokoch vecne správny.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol odvolaním žalobcu napadnutý vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovie (výrok I.), uvedeného výroku sa odvolací súd nedotýkal, nakoľko nadobudol právoplatnosť.

7. Preskúmaním veci z hľadiska uplatnených odvolacích námietok odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav a tento posúdil v súlade s hmotným právom. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, osvojil si dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach v zmysle § 387 ods. 2 CSP na ne odkazuje.

8. Nesprávne právne posúdenie veci (žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP) je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda v prípade, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

9. V danom prípade strany sporu uzatvorili dňa 12.08.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere (zmluvu o povolenom prečerpaní na účte), ktorou žalobca poskytol žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 230,- Eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9% ročne. Dňa 10.01.2014 žalovaný podal žiadosť o zmenu služby Povolené prečerpanie na účte - zmena požadovanej výšky limitu povoleného prečerpania na sumu 590,- Eur. Ku dňu 02.03.2015 žalobca znížil limit povoleného prečerpania na 0 Eur. Podľa tvrdení žalobcu, zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy sa žalovaný dostal do nepovoleného debetu vo výške debetného zostatku na účte. Pre nepovolené prečerpanie žalobca podľa VOP čl. 3.12 (účinné ku dňu zníženia limitu na 0 Eur) v spojení s Výveskou úrokových sadzieb uplatňuje 28% ročnú sadzbu úroku.

10. Žalobcom uplatňovaný nepovolený mínusový zostatok na účte žalovaného má pôvod v znížení limitu pre povolené prečerpanie na výšku 0 Eur. Mal vzniknúť porušením zmluvných povinností.

11. Znenie VOP (bod 3.12) účinné od 01.03.2015 upravujúce nepovolené prečerpanie, nie je totožné so zákonným znením ustanovenia § 710 Obchodného zákonníka, ako sa na to snaží poukázať žalobca v podanom odvolaní. Upravujú odlišné situácie, v dôsledku čoho citované zákonné ustanovenie nie je možné na nepovolené prečerpanie aplikovať. Banka je v zásade zaviazaná vykonávať výplaty a platby z bežného účtu, t.j. debetné operácie iba v rozsahu dohodnutého zostatku na bežnom účte. Nie je však vylúčené, aby banka vykonávala debetné operácie nad uvedený rozsah, pokiaľ sa na tom dohodne s majiteľom účtu.

12. Možno dať žalobcovi za pravdu, že nepovolené prečerpanie (zaťaženie bežného účtu nárokmi banky voči majiteľovi účtu) špecifikované vo VOP (bod 3.12 veta druhá) a ustanovenie § 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z.z. sú totožného znenia.

13. Pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v sume prevyšujúcej 573,55 Eur, t.j. istiny 585,10 Eur a úroku vo výške 28% ročne zo sumy 1.158,65 Eur od 05.07.2017 do zaplatenia, odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že uvedená pohľadávka nemôže predstavovať plnenie z nepovoleného prečerpania. Vychádzajúc z VOP žalobcu, ktoré žalobca pripojil k žalobe, nepovolené prečerpanie je zmluvné dojednanie. Zo Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb uzatvorenej medzi sporovými stranami, obsahom ktorej je Zmluva o zriadení účtu č. XXXXXXXXXXXX, nie sú uvedené žiadne dojednania týkajúce sa nepovoleného prečerpania a jeho úročenie. Úroky týkajúce sa nepovoleného prečerpania nie sú v zmluve uvedené, preto neboli platne dojednané. Dodávateľ totiž nie je oprávnený uzavrieť zmluvu so spotrebiteľom tak, že v nej neuvedie podstatné práva a povinnosti strán a odkáže na obchodné podmienky (v danom prípade rozsiahle obchodné podmienky).

14. Napokon dôvodom zamietnutia žaloby (odvolaním napadnutá časť rozsudku) bolo nepreukázanie rozsahu nároku žalobcu, teda čím bolo nepovolené prečerpanie na účte tvorené, nakoľko z predložených výpisov z účtu vyplynulo, že už 04.03.2015, na prvom výpise z účtu, je uvedený negatívny zostatok tvorený účtovanou upomienkou - prečerpanie účtu 15 Eur. Odvolací súd dopĺňa, že ďalšou položkou na výpise z účtu žalovaného za obdobie od 28.02.2015 - 31.03.2015 sú úroky 14,04 Eur, pričom vôbec nie je zrejmé o aké úroky ide, v akej sadzbe a z akej sumy sú účtované. Pokiaľ banka zaťaží bežný účet nárokmi banky voči majiteľovi účtu bez toho, aby v konaní tieto nároky preukázala, nie je ich možné v súdnom konaní priznať.

15. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola v časti žaloba zamietnutá a rozhodnuté o náhrade trov konania, potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, patril by mu preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania, avšak v odvolacom konaní mu žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

17. Toto rozhodnutie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).